

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Порядку організації та координації роботи з перепідготовки та підвищення
кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу»**

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Верховною Радою України 6 грудня 2019 року прийнято новий Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» № 361-IX (далі – Закон), який набрав чинності 28 квітня 2020 року.

Відповідно до пункту 14 частини другої статті 25 Закону Держфінмоніторинг забезпечує організацію та координацію роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу (далі – працівники СПФМ), щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення на базі відповідного навчального закладу – академії, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2004 року № 899-р утворений навчальний заклад, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу. Відповідно до пункту 2 зазначеного розпорядження, основним завданням навчального закладу є перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, забезпечення єдиного підходу до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів суб'єктів державного фінансового моніторингу, правоохоронних та судових органів, представників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за його проведення, а також представників іноземних держав та міжнародних організацій.

Разом з тим протягом останніх років змінилось законодавство у сфері освіти, – зокрема, 28.09.2017 набула чинності нова редакція Закону України «Про освіту». Згідно з частиною 11 статті 18 Закону «Про освіту» заклади освіти, що провадять освітню діяльність з підвищення кваліфікації працівників, обов'язковість якої передбачена законом, мають отримати ліцензію на відповідну діяльність та/або акредитувати відповідні освітні програми.

Також постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 347 були внесені зміни в ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, якими регламентований порядок започаткування та провадження освітньої діяльності

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Міністерство фінансів України

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

11010-06-5/20128 від 06.07.2020

у сфері вищої освіти та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.

Враховуючи вищенаведене, з метою приведення діючого порядку перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу до вимог чинного законодавства, а також виконання Держфінмоніторингом своїх обов'язків, передбачених пунктом 14 частини другої статті 25 Закону, розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок організації та координації роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу» (далі – проект постанови).

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

	так	ні
Громадяни	-	-
Держава	-	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

Врегулювання зазначених проблем може бути здійснене шляхом прийняття проекту постанови.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є запровадження єдиного підходу до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – у сфері запобігання та протидії) та СПФМ щодо всіх навчальних закладів, які мають відповідну ліцензію та можуть залучатися до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. При розробці проекту постанови розглядався такий альтернативний спосіб досягнення визначених цілей, а саме: залишення існуючого порядку з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу без змін.

У разі прийняття такої альтернативи може з'явитися негативний вплив на ефективність систем управління ризиками відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також проведення ними профілактичних заходів, які спрямовані на виявлення та запобігання використанню їх послуг з метою відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Разом з тим, існуючий порядок організації та координації роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу не відповідає Закону та Закону України «Про освіту». Крім того,

він суттєво ускладнює зниження та нівелювання ризику, зафіксованого у Звіті про проведення національної оцінки ризиків, що відбулася у 2019 році, який стосується недостатнього рівня навчання учасників системи ПВК/ФТ.

Таким чином, від такої альтернативи необхідно відмовитися.

2. Обраний спосіб.

Прийняття нового регуляторного акта надасть можливість підвищити ефективність системи протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму в частині належної підготовки відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які зможуть на високому рівні виконувати обов'язки, передбачені Законом, завдяки запровадженню:

єдиного підходу щодо проходження навчання спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу, а також працівників СПФМ, який відповідає чинним нормативно-правовим актам;

єдиних вимог щодо організації освітнього процесу в закладах освіти, які мають відповідну ліцензію та можуть залучатися до перепідготовки та підвищення кваліфікації у сфері запобігання та протидії, що відповідатиме вимогам до його реалізації у сфері освіти дорослих.

Окремо слід зазначити, що під час візиту в рамках 5-го раунду оцінки України Комітетом MONEYVAL експерти позитивно відмітили діяльність Державного закладу післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу» (далі – Академія). Значна увага експертів була зосереджена на підготовці представників державного сектору з питань фінансового моніторингу, що є важливою складовою оцінки.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишення існуючого Порядку організації та координації роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 610 від 19.08.2015 без змін
Альтернатива 2	Прийняття нового порядку з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Залишається чинне законодавство без змін, не забезпечується виконання вимог Закону.
Альтернатива 2	Прийняття нового регуляторного акта дозволить підвищити ефективність системи протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму в частині належної підготовки та підвищення кваліфікації відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які	Додаткові витрати відсутні.

	зможуть на високому рівні виконувати обов'язки, передбачені Законом	
--	---	--

Не поширюється на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі**	Середні**	Малі**	Мікро	Разом***
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання одиниць *	444	1775	821	0	3040
Питома вага групи у загальній кількості	14,6	58,4	27,00	0	100

* під суб'єктами господарювання розуміємо суб'єкти, перелік яких визначено частиною другою статті 6 Закону, крім спеціально визначених;

**до графі «Великі / Середні / Малі» включено суб'єкти, які станом на 01.01.2020 перебували на обліку у Держфінмоніторингу, без урахування відокремлених підрозділів. Це значення може коливатись та залежить від кількості суб'єктів, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу у певний період.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)
Альтернатива 1	Відсутні	Зниження якості підготовки спеціалістів з питань фінансового моніторингу. зменшення ефективності процесів організації та координації роботи з боку Держфінмоніторингу за перепідготовкою та підвищенням кваліфікації спеціалістів органів державної влади та працівників СПФМ у сфері запобігання та протидії
Альтернатива 2	Виконання Державною службою фінансового моніторингу України обов'язків, передбачених пунктом 14 частини другої статті 25 Закону. Підвищення ефективності системи перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу	Відсутні

Протягом 2005 (перші групи слухачів) – 2019 років був підготовлений 15 551 фахівець з питань фінансового моніторингу, з них 9707 – протягом 2014-2019 років. У 2019 році в Академії фінансового моніторингу пройшли навчання 2044 слухачі, які є представниками органів державної влади, правоохоронних, розвідувальних, судових органів та СПФМ.

Витрати на проходження навчання, перепідготовку підвищення кваліфікації будуть становити 10336000 гривень.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	Не дає змоги повною мірою забезпечити ефективність організації та координації процесів підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та працівників СПФМ у сфері запобігання та протидії
Альтернатива 2	3	Дозволяє забезпечити ефективність перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та працівників СПФМ у сфері запобігання та протидії, а також забезпечити залучення до освітнього процесу закладів освіти, які відповідатимуть високим стандартам підготовки фахівців

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Зниження якості підготовки спеціалістів з питань фінансового моніторингу. зменшення ефективності процесів організації та координації роботи з боку Держфінмоніторингу за перепідготовкою та підвищенням кваліфікації спеціалістів органів державної влади та працівників СПФМ у сфері запобігання та протидії	Альтернатива 1 є найгіршою, оскільки, на відміну від альтернативи 2, застосування існуючого порядку та процедур не відповідатиме чинному законодавству, а також перешкоджатиме Держфінмоніторингу у виконанні своїх зобов'язань, щодо реалізації політики у сфері ПВК/ФТ
Альтернатива 2	Виконання Державною службою фінансового моніторингу України обов'язків, передбачених пунктом 14 частини другої статті 25 Закону. Підвищення ефективності системи перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань	Відсутні	Встановлення єдиного підходу щодо проходження навчання спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу, а також працівників СПФМ, який відповідає чинним нормативно-правовим актам; єдиних вимог щодо організації освітнього процесу в закладах освіти, які мають відповідну ліцензію та можуть залучатися до перепідготовки та підвищення кваліфікації у

	фінансового моніторингу	сфері запобігання та протидії, що відповідатиме вимогам до його реалізації у сфері освіти дорослих.
--	-------------------------	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

У разі прийняття проекту постанови спеціалісти органів державної влади, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії, а також працівники СПФМ проходитимуть перепідготовку та підвищення кваліфікації за умов застосування єдиного підходу щодо організації освітнього процесу та виконання єдиних вимог закладами освіти, які можуть залучатися до освітніх заходів.

Проект постанови містить вимоги щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу, яка здійснюється в рамках державного замовлення за рахунок коштів державного бюджету України на базі Академії.

Також в проекті постанови регламентовані вимоги щодо змісту освітніх програм, за якими будуть навчатися працівники СПФМ. Окремо визначений порядок залучення та вимоги до закладів освіти, які можуть брати участь в перепідготовці та підвищенні кваліфікації спеціалістів у сфері запобігання та протидії.

Крім того, в проекті наведений детальний опис основних етапів процесу перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу, в тому числі, встановлений порядок проведення іспиту та роботи екзаменаційної комісії.

Враховуючи вищевикладене, ступінь ефективності основних принципів і способів досягнення цілей оцінюється як високий.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових матеріальних та фінансових витрат із Державного бюджету.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання наведено в додатках до аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є необмеженим, оскільки Закон, на виконання вимог якого розроблено проект постанови, має необмежений термін дії.

Зважаючи на те, що регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до Закону, у разі внесення змін до цього Закону, а також до Закону України «Про освіту» регуляторний акт має бути приведений у відповідність з такими змінами.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства – з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Результативність даного регуляторного акта буде оцінюватися за такими кількісними показниками:

загальна кількість спеціалістів органів державної влади, які пройшли навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації у сфері запобігання та протидії;

загальна кількість працівників СПФМ, які пройшли навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації у сфері запобігання та протидії.

загальна кількість спеціалістів у сфері фінансового моніторингу, які склали іспит після оволодіння курсом.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу статистичних даних.

Для визначення результативності даного регуляторного акта буде здійснюватися базове, повторне та періодичні відстеження.

Базове відстеження буде проводитись після набрання чинності постановою, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження передбачається здійснити через 1,5 роки після набрання чинності постановою, але не пізніше 2 років з дня набрання чинності цим актом.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО